

GAZETA POZNANSKA.

Nro. 28.

w Szrodę dnia 6. Kwietnia Roku 1808.

3ème Corps d'Armée.

ORDRE DU JOUR.

Monsieur le Maréchal Commandant en chef fait connaître à Mrs. les Officiers Généraux Commandans les divisions et les armées ainsi qu'à Mrs. les Commandans de place, dans le Duché de Varsovie, que le gouvernement de ce Duché pour mettre un terme à l'agiotage scandeleux qui se fait sur le billon, vient d'ordonner à Mrs. les Prefets, et à toutes les autorités civiles de surveiller les frontières, afin d'empêcher l'entrée du billon, et l'exportation de la monnaie courante.

Son Excellence appelle toute la surveillance des chefs militaires et en particulier des Commandans de place pour concourir à l'exécution des mesures prises à cet egard par le gouvernement du Duché, lesquelles auront sans doute le plus grand succès, si l'on y met du zèle et de l'activité.

On devra faire arrêter les individus, et les voitures, qui importeront du billon et exporteront de la monnaie courante.

Il sera dressé de concert avec les autorités civiles des procès verbaux, dont copie sera envoyée à Mr. le Maréchal par les autorités militaires, qui y auront concouru, les autorités civiles les adresseront de côté à qui de droit.

Les individus et l'argent arrêtés seront conservés sous bonne garde — les mesures

3^{ci} Korpus Wojska.

ROZKAZ DZIENNY.

JW. Marszałek Kommandant Naczelnny podaie do wiadomości JPP. Jenerałow kommanderujących dywizyami i woyskiem niemiey JPP. Kommandantów Placu w Xięstwie Warszawakim, że rząd tegoż Xięstwa dla położenia tamy gorszącemu frymarczeniu zdawkową monetą, rozkazał JPP. Prefektom i innym władzom wszystkim cywilnym pilnować na granicach, ażeby przeszkodzić wprowadzania zdawkowey, a wyprowadzania grubey monety.

JW. Marszałek wzywa najmocniejszey czuyności Szefów Wojskowych, a w szczególności Kommandantow placu, ażeby dopomagali, do uzupełnienia zamiarów przez Rząd Xięstwa przedsięwziętych, które najpomyślniejszy zapewne otrzymają skutek, jeżeli gorliwie i czynnie popieranemi będą.

Winni będą zatrzymać wszystkich bądź pieszo, bądź w pojazdach, którzyby wprowadzali zdawkową a wyprowadzali grubą monetę.

Spisane będą wspólnie z władzami cywilnymi protokoły, których kopia przesłana zostanie JW. Marszałkowi przez władze wojskowe, ktore się do tego przyłożą; Władze zaś cywilne odeszłą je tam, gdzie należy.

Osoby i pieniądze przytrzymane, będą zostawać pod pilną strażą.

ayant pour objet la conservation des fortunes des habitans Mr. le Maréchal saura le plus grand gré aux chefs et commandans militaires du zèle qu'ils mettront à en assurer l'exécution.

Le Général Chef de l'Etat Major du
3 corps d'Armée par interim.

Pour copie conforme le 17. Mars 1808.

Le Résident de France a Varsovie
J. C. Serra.

Gdy te środki mają w zamiarze zabezpieczenie majątków obywatelskich, JW. Marszałek będzie szczególnie obowiązany Szefem i Komendantem Wojskowym, za gorliwość jaką okażą, w zapewnieniu skutku tego rozrządzenia.

Tymczasowy Jenerał Szef Sztabu
Głównego 3. korpusu.

Zgodno z oryginałem d. 17. Marca 1808.

Rezydent francuzki w Warszawie,
J. C. Serra.

O D E Z W A

do Obywateli Departamentu Poznańskiego.

Prefektura Departamentu Poznańskiego, odbierając ledwo nie co pocztą napomnienia Prześwietney Kommissyi Żywności, zalecające, aby składka na wynadgrozienie dla Departamentów, które większy nad możność ponosić muszą inkwaterunek, wiadoma pod nazwiskiem daniny koekwacyiney, naydaley do 30. Marca do Warszawy odesłaną była.

Poczytuie sobie za obowiązek wezwać Szanownych Obywateli i Mieszkańców Departamentu, aby się z opłatą podatku tego nie ociągali, albowiem z powodu niedostatku pieniędzy w kassie Prześwietney Kommissyi Żywności, nie tylko zkontraktowane u liwerantów ilości zboż i furażu opłacone bydz nie mogą, ale nadto iuż wojsko w Departamencie Warszawskim na leżach rozłożone niedostatek cierpieć zaczyna, o czym urzędowe listy J Pana Ordonna-tora Naczelnego zapewniają, i że Prześwietna Kommissya Żywności, w tym nieprzyjemnym widząc się położeniu, oświadczyła, iż Departamentowi Poznańskiemu Exekucya z trzech Regimentów przysłaną będzie, w celu wymuszenia tego, co istotnie za należne wyrachowanym zostało. Prefektura ponawia tedy swe tylokrotne wydane zalecenia, i spodziewa się iż Obywatele i Mieszkańcy Departamentu widząc w tey mierze nieodzowną wolę Rządu, nie zechcą się wystawić na tak okropne wypadki, któreby podobne kroki surowości nieodbicie za sobą pociągnąć musiały, a które naówczas tylko samym sobie przypisać będą musieli, gdy Prefektura wszystko to czyni, co tylko obowiązki z urzędem połączone Jey wskazują.

Działo się w Poznaniu na Sessyi dnia 1go Kwietnia 1808.

LUBA, P. D. P.

z Warszawy d. 26. Marca.

(Dalszy ciąg względem dzierżawy dóbr narodowych.)

§. XVIII. Przyzwolite z włościanami obchodzenie się, do pierwszych powinności

Dzierżawców zastawnych dóbr Narodowych należec będzie, którzy gdyby się ważyli więcej nad opisy należytości i wyciągi intrat sobie podane, od włościan wymagać, poczworney za to podpadliby karze.

W przypadku, gdyby w ciągu zastawy uznano za rzecz dogodną, i z prawideł ogólnych wynikającą, czynienia iakowych względem robocizn odmian, czy zmniejszenia onych, czy innem układem, zastawny Dzierżawca, przyjmie wynadgodzenie, iakie z anszlugu podług słuszności dla niego przypadnie.

Wszystkie puste grunta i role włościańskie, które odłogiem leżą, lub na czynsz są puszczane; te do dyspozycji zostają Rządu, z kondycją wynadgodzenia Dzierżawcy, wedle wyciągu intraty.

Pożyczkami, tak w ziarnie do siewu i życia, iako też gotowizną wspierać zniszczonych lub podupadłych włościan zastawnik powinien, a w czasie lepszego ich bytu, zwrotu częściami takowych zapomog, od nich domagać się i w czasie swej possessyi winien wybrać. W ostatnim zaś roku swej possessyi czynione zapomogi, te tylko do odebrania przekazać mocen będzie rządowi, które za jego wiedzą i dozwoleciem uczyni. Narzucać jednak takowych pożyczek nie powinien, ani borgów żadnych po karczmach nie ma dozwalać, gdyż mu te przyiętmi nie będą.

§. XIX. Względem reparacyi budowliów tak mieszkalnych iako i gospodarskich, stanowiemy co następuje:

Do Dzierżawców zastawnych należy naprawa i utrzymywanie wrót, żalazdów, drzwi, żłobów, koryt, okien, schodów, ścian, podłóg, klepisk, zapor, pieców domowych i piekarnianych, tudzież fundamentów, ognisk, kominów, studzien, bruków i inne tym podobne w ciągu gospodarstwa pomnieysze zdarzające się reparacye, do których za zgłoszeniem się do urzędu nadleśniczostwa miejscowego, stosownie do rewizyinych anszlągów, drzewo bezpłatnie z lasów narodowych dostar-

na, równie iako do płotów, ogrodzeń, mostków, do naprawy statków browarnych i gorzelnianych, kół i narzędzi we młynach i cegielniach, których dobry stan, Dzierżawcom zastawnym się poleca.

Prócz tego o dworskich dachach pamiętać, i co rok dwudziestą część słomianych, a gdzie jest sposobność trzciną, trzydziestą część posytych, świeżo i bezpłatnie poszyć powinni.

Nakoniec, czyszczenie i utrzymywanie rowów do nich należee będzie, w czym wszystkim, rewizyi Naszych w tym celu wysłać się mających oficyalistów, podlegać będą.

Co się zaś tycze głównych reparacyi, i stawiania nowych budowli, takowe, skoro się potrzebnemi okażą, Naszym każemy uskuteczniać kosztem. Zastawnik zaś bez doniesienia wprzod, i pozyskania approbaty od zwierzchności, nic z własney woli w tey mierze przedsiębrać nie powinien, pod utratą łózoney na budowlę expensy.

§. XX. Co do drzewa na opał i potrzeby gospodarskie, takowe w tey samey ilości zastawnikom z lasów Narodowych dostarczane będzie, w iakiey dotychczasowi Dzierżawcy one pobierali: z tym wszystkim, gdyby w ciągu lat zastawnych uznano, dla ochrony lasów rzeczą dogodną, wyznaczenia na miejsce tegoż Deputatu, karcze lub torf w pewney ilości, zastawnik, żadney ztąd dla siebie krzywdy, upatrywać nie powinien. Drzewo takowe bezpłatnie, jedynie za złożeniem pniowego, Dzierżawcom zastawnym dawane będzie. Wypada ztąd, iż gdzieby teraznieysi Dzierżawcy, drzewa wyznaczonego sobie na deputat nie mieli; tam również i zastawni Possessorowie nie będą mogli domagać się o nie.

§. XXI. Przyrzekamy ninieyszym, Dzierżawcom zastawnym pomoc przeciw

wszelkim przez kogożkolwiek roszczonym pretensyom do dóbr istotnie zastawionych.

Co się zaś tycze niedoboru w intracie, za ten zastawnicy żadney bonifikacyi od skarbu żądać nie mają prawa.

§. XXII. Furaże, iakie na potrzeby konsystuiącego w kraju woyska na posiadaczów gruntowych rozłożyć wypadnie. Dzierżawcy zastawni zarówno z innemi ziemianami z gruntów przez siebie dzierzonych, ponosić, i równą z niemi nadgrodeę, od rządu wyznaczyć się mającą, pobierać będą.

§. XXIII. Należące się z dóbr wypuszczonych, kościołom Kompozyta, Dzierżawca zastawni w gotowiznie wypłacać, a gdzie jest Dziesięcina, tam ją w naturze dostarczać będzie, za wynadgrozdeniem z główney departamentowey kassy, podług wyciągów intraty, to jest: w summie, iaką dotychczasowy Dzierżawca za ten szczegół ze skarbu pobierał. Zrzeka się zaś wyraźnie zastawnik wszelkich o większą bonifikacyą pretensyów, w przypadku, gdyby wyrachowana w wyciągach nadgroda, istotney wartości produktów dostarczonych, nie odpowiadała.

§. XXIV. Niemniej obowiązani będą Dzierżawcy zastawni, Nauczycielom szkolek parafialnych, jeżeli takowe w dobrach im wypuszczonych znajdują się, bezpłatnie ordynaryą surową dostarczać, również iako i tym, co dopiero ustanowieni bydź mają.

§. XXV. Należące się leśnym urzędnikom ordynarye w zbożu i innych szczegółach, winni będą zastawni Dzierżawcy, za wynadgrozdeniem w §. 23 wyrażonym, w naturze pro rata dostarczać.

§. XXVI. Również zysk, czopowe i inne tym podobne do propinacyów mieyskich przywiązane podatki, zastawnicy bez oporu ponosić będą, zwłaszcza gdy takowe w wyciągach intraty, im są potrącone.

§. XXVII. Podymane, tudzież składki do towarzystwa ogniowego, biorą zastawni Dzierżawcy z domów dominialnych na siebie.

§. XXVIII. Kontrakt z każdym zastawnym Dzierżawcą, przez Prefekturę zawarty będzie podług zasad obwieszczenia ninieyszego, które gdyby w niektórych punktach, koniecznie dla lokalności odmienione bydź musiało, modyfikacye takowe wyraźnie w kontraktach zastawnych, powinny bydź ostrzeżone.

§. XXIX. Kontrakt zastawni, przez Prefekturę zawarty, potwierdzeniu Ministrów Naszych spraw Wewnętrznych i Skarbu, podlega, po czym dopiero, ważnym, tak co do ogółu, iako i co do modyfikacyów w nim obiętych, się staie.

§. XXX. Wszystkie opłaty od tranzakcyów do zastawy potrzebnych, za stępel, expedycją i potwierdzenie, sami Dzierżawcy zastawni ponosić będą.

§. XXXI. Nie mogą bydź zastawnikami Urzędnicy Administracyjni, ani Skarbowi. Nakoniec Kontrakty zastawne, w dwóch exemplarzach sporządzone, i tak przez Prefekturę przy wyciśnieniu wielkiej urzędowey pieczęci, iako też przez Dzierżawcę zastawnego, podpisane zostaną.

(Podp.)

FREDERYK AUGUST.

przez Króla:

Stanisław Breza,
Minister Sekretarz Stanu.

Zgodno z Oryginałem:

(Podp.)

Stanisław Breza,
Minister Sekretarz Stanu.

Zgodno z Oryginałem:

Ig. Sobolewski.

LISTA DOBR NARODOWYCH,
których dzierżawa w roku 1808. wychodzi.

Nazwiska Ekonomii i Dóbr też Ekonomie składających, tudzież osobnych Wsiów i Folwarków.	Roczna dzierżawa pojedynczych Wsiów i Folwarków.			Wartość tychże po 5 od 100.		
	Złote.	Gr.	D.	Złote.	Gr.	D.
I. DEPARTAMENT WARSZAWSKI.						
1. z Ekonomii Potycz,						
Linin, Czersk, Grabice	11,057	7	9	211,145	—	—
Wichradz, Wrociszew i Niemojewice	8,585	15	—	171,710	—	—
Ekonomia Łódź	5,141	19	—	102,832	20	—
<i>Summa Departamentu Warszawskiego . . . . .</i>	24,584	11	9	495,687	20	—
II. DEPARTAMENT KALISKI.						
1. Ekonomia Odalanów,						
Daniszyn	14,822			296,440	10	
Chwaliszew	8,084	7		161,684	20	
Raczyce	3,733	15		74,670		
Jankowo	1,040	4		20,802	20	
Baby, Glinica, Kaszury, Swieca, Sękocin, Chruszlin	66,968	4		1,339,362	20	
Młyn Swieca	870			5,400		
Gąsienice do Połazni należące w Damszewie	48			960		
2. Ekonomia Gidle.						
Konary	6,900			138,000		
Woynowice i Górki	3,558			71,160		
Orzechów	2,148			42,960		
Wielkomłyn	1,515	15		30,310		
Wola przedkorska	2,700			55,000		
Strzałków, Szczypowie, Dobrzyce, Radziechowie, Wiewiorow, Dąbrowska, Bartodzieie, Młodzów, Bugay, Nieśulów, Stęczów	38,189	5	9	763,783	20	
<i>Summa Departamentu Kaliskiego . . . . .</i>	149,976	20		2,999,533	10	
III. DEPARTAMENT POZNAŃSKI.						
1. Ekonomia Brześć						
2. Ekonomia Gniezno, Baranowo	722	1	4½	14,440	25	
3. Ekonomia Trzemeszno, Lubień	3,156			63,120		
4. Ekonomia Poznań, jeneralny Dzierżawca nad 3ma Folwarkami i 12stu czynszującemi Wsiami Oleśdrów	4,905	16		98,110		
Paczkowo, Laniborz	46,227	11		924,547	10	
Mechowo	5,432	19	9	108,653		
	2,400			48,000		

Nazwiska Ekonomii i Dóbr też Ekonomie składających, tudzież osobnych Wsiów i Folwarków.	Roczna dzierżawa pojedynczych Wsiów i Folwarków.			Wartość tychże po 5 od 100.		
	Złote.	Gr.	D.	Złote.	Gr.	D.
Minichowo, Wielka Starołęka, Mała Starołęka, Do brzyce inclusive Bogielnica, Wapienia, Młynów, Czapiesy	21,330			426,600		
5. Ekonomia Skorzęcin, Malenin	2,846	27	4½	56,938	5	
<i>Summa Departamentu Poznańskiego</i>	87,020	15		1,740,410		
IV. DEPARTAMENT PŁOCKI.						
1. Ekonomia Biała z przyległościami	61,696	19	8	1,033,932	28	16
Proboszczewice	5,060	17	12	101,211	23	6
Karwosiek kapitulny	1,465	24		29,316		
Grabowko	634	6		12,634		
2. Ekonomia Gołątkowo i Wierzbica	1,294	8		25,885	10	
3. Ekonomia Owryte, Bartodzieie	6,085	6		121,700	20	
4. Ekonomia Brańszczyk, Wyszaków	4,225	28	2	84,518	22	4
4. Ekonomia Sierps, Smilewo sumoss Wilkowo	5,971			119,420		
Wilkowo	240			4,800		
Wysochowo	818	25		16,376	20	
Gulczewo	1,694	2		33,881	10	
Gralewo	3,239	21		64,794		
Raciąż	3,031	17		60,631	10	
Kraszewo deserta	481	27		9,638		
Kuniewo	821	20		16,433	10	
Modochowo, Boguszyn	4,092	15		81,850		
Biskupice, Wrogufzyn, Rogotwerz, Gawrony	4,827	2	2	96,541	12	4
6. Ekonomia Brok, Orta	2,714	23		54,296	10	
Złotorya	1,146	18	12	22,932	13	6
<i>Summa Departamentu Płockiego</i>	99,542	5		1,990,843	10	

(Dalszy ciąg w przyszłej gazecie.)

Od niższej Elby d. 26. Marca.

JP. Montcabrier, Francuzki morski oficer dowodzący żeglarstwem francuzkiem na Wezerze i Elbie, zwiedził rozmaite wyspy, składające Królestwo Duńskie na Bałtyckim morzu, i łącznie z oficerami Duńskimi przy-

sposobił wszystko, co potrzeba do przewiezienia z Danii do Szwecyi korpusów wojska Francuzkiego i Niemieckiego na grunt Szwedzki przeznaczonych. Tym końcem zatrzymano wszystkie okręty w porcie Kopenhagskim i sąsiedztwie, dla przewiezienia wojsk na

brzeg
żąd
wini.
dzy,
tam n
wisko
w sam
wszęd
zapow
pod d
chod
ilem
Z
skie w
wają i
D
trzy
nadpe
nuie.
K
dawn
stolic
gnate
inni
V
singó
cya z
kat p
Z
blich
powo
Szw
nika
Plak
a za
śnia
też w
niep
uwa

ychże
oo.

r. D.

16
6

4

brzeg Szwedzki (do Prowincyi Schonen.) Leżą wszystkie te okręty obok siebie w pogotowiu. Wyprawa ta uskuteczni się może prędzej, nim lód okrętom angielskim, gdyby tam nawet już były, działać lub mocne stanowisko zabrać dozwoli; bo gdyby nawet nie w samym Sundzie, to przecież po brzegach wszędy jeszcze pełno lodu. W Kopenhadze zapowiedziano kwatery dla armii Francuzkiej pod dowództwem Xięcia Ponte Corvo; przechod tego posiłkowego wojska przez Danią ile możliwości przyspieszany będzie.

z Rzymu d. 5. Marca.

Z rozkazu Jenerała Miolis wojska Rzymskie wcielone zostały do francuzkich; zachowają jednakże noszenie kokardy papieżkiej.

Dla ułatwienia czynności policyjnych, trzy bramy miasta zostały zamknięte, jako nadpotrzebne. Spokojność największa panuje.

Kardynali rodem Neapolitanie, którzy dawniej bawili w Rzymie, wyiechali z tej stolicy do Neapolu; iako to: Caracolo, Pignatelli, Saluzzo, dwaj Rufowie i wszyscy inni Prałaci.

z Kopenhagi d. 15. Marca.

W przyszłą Niedzielę tak tu iak i w Hel-singör pod karą śmierci wszelka komunikacya z Szwecyą zakazana, a dziś takowy Plakat publikowany został.

Za najwyższym rozkazem czyni się publiczności wiadomo, że Najjaśniejszy Pan powodowany wypowiedzieć wojnę Królowi Szwedkiemu, zakazuje wszelki handel i komunikacya między Szwecyą i Danią pod karą w Plakacie d. 30. Października 1807 wyrażoną, a zatem podług regulaminu dnia 14. Września t. r. wszyscy korsarze tak wyprawieni iako też wyprawić się mający przeciwko wszelkim nieprzyjaciółom oyczyzny za upoważnionych uważać się mają. Wszyscy korsarze wezwa-

ni są, aby wszelkie okręty i statki Szwedzkie bądź królewskie bądź poddanych tej korony wszędzie chwytali. Królewsko-Duńska kancelarya dnia 14. Marca 1808.

Kaas. Cold. Bühro-Monrod.
Bernier. Lassen.

Przepis wydany dnia 4. t. m. wyraża, iak w Danii i Norwegii mieć się należy względem Szwedów, którzy się teraz w tych krajach znaydują, iako też względem wszystkich rzeczy, które są korony Szwedzkiej lub iey poddanych właściwe; podług tego jest obowiązany każdy Szwed zameldować się w przeciągu 3 dni przed zwierzchnością, jeżeli do obywatelstwa Duńskiego przystąpił, lub jest właścicielem gruntów, fabryk lub inney iakieykolwiek rzeczy, w tedy jest obowiązany przysięgę wykonać, że w żadnym związku z Państwem Szwedzkim lub nieprzyjaciółmi Państwa Duńskiego się nieznayduje, i że w żadną korrespondencyą niewnidzie, przez którąby najmaniej Państwu Duńskiemu szkodzić lub iego nieprzyjaciółom pomocnym byź mógł. Rownie i z temi osobami zachować się ma, co w iakiey pewney są służbie, iednak się muszą zobowiązać, iż służbę bez wiedzy i zezwolenia zwierzchności nieopuszczą. Kto takową przysięgę wykona, zostanie w spokojney possessyi swojej własności lub innych prerogatyw, iakie kto posiada, inni zaś będą uważani iako tułacze, którzy od zwierzchności będzie miejsce wyznaczone, gdzie mieszkać lub bawić mają. Zwierzchność ta oraz i na to uwagę mieć będzie, aby tym, co niemają funduszu do życia na robocie lub zarobku niebrakowało, a który krzywoprzysiędzą się okaże, iako nieprzyjaciel oyczyzny uważanym i podług surowości praw karanym byź ma. Na wszelką własność Szwedzką, która w kraju Duńskim się znayduje, jest areszt włożony i podług przepisu dnia 9go

Września 1807 mają być rozporządzone, a względem wexłów od Szwedzkich poddanych trassowanych lub indossowanych, podług plakatu d. 16. Października zachować się ma.

Okręt liniowy Xiąże Christian o 74 armat, który zimą pod kommandą kapitana Jessen do Norwegii popłynął, w Sobotę w Sundzie z powrotem z tamtąd stanął, mając kilka okrętów kupieckich pod swoim konwojem.

Wyznaczona jest kommissya dla inkwetrunku obcego woyska.

Maior artylleryi Würzen został kommandantem twierdzy Fridrichshafen.

Jenerał diwizyi Dupas dziś po południu stanął.

z Kopenhagi d. 22. Marca.

JO. Xiąże Ponte-Corvo szczęśliwie odbył przeprawę przez Belt, do której 6 godzin niepotrzebował.

Na Holmie wszystko jest w poruszeniu. Wszyscy, którzy są przeznaczeni do obrony portu i brzegów, wśród Marca na swoim miejscu znajdować się muszą.

z Kopenhagi d. 22. Marca.

Xiąże Ponte Corvo wyjechał wczoraj z Friedrichsberg do Roeskilde, zostawiwszy tu tylko 4 osoby z swego Kommissoryatu polowego.

Onegdaj przyprowadzono pierwszych 3 Szwedzkich jeńców a d. 16. Marca pierwszą angielską zdobycz, statek z 162 beczkami kawy.

Zamiana kuryerów z Szwecją bardzo nągła. W piątek przybiegło tu wkrótce, jeden po drugim, dwóch kuryerów z Stokolmu.

z Londynu d. 12. Marca.

Rząd odebrał wiadomości o bardzo żwawych poruszeniach woyska Rossyjskiego przeciw Finlandyi. Lubo nic ieszcze w publiczności o tém niewiedzą, pewną jednakże

zdaie się być rzeczą, iż o posuwaniu się armii Rossyjskiej przeciw tey ważney prowincyi Państwa Szwedzkiego powątpiewać dłużej niemożna. Gazety ministeryalne z zadziwiającą spokojnością piszą o tym przedmiocie, twierdząc z zwykłą sobie śmiałością i politowania godną lekkością, iż w Finlandyi przykra sytuacja czeka armią Rossyjską, i że nasz szwedzki sprzymierzeniec, tak dzielne poczynił przysposobienia, iż wszelka napaść z strony Rossyi, nowe zwycięstwo dla Szwedów zgotuje. . . . . Inaczej wcale śpiewają prywatne listy z Hamburga, i z innych miast północy, pisane do niektórych najznakomitszych domów naszych handlowych w City. Rozgłosić takowe listy, byłoby najprzód niedyskrecją względem tych, do których są pisane, a powtórę wzbudziłoby mogło podeyrzenie, iakobyśmy skłonni byli trwożyć naszych współobywateli i utrudniać przez to działania rządu naszego. Im się więc delikatniey w tey mierze z Ministrami wychodzi, tém ostrożnieyszym być trzeba, aby nie zadaleko posuwać omamień publiczności.

Gazeta angielska The Sun, głosi szumnymi wyrazy o nowych wyprawach do Sundu, na Adryatyckie morze, i Bóg wie nie gdzie. Gazeta Morning Chronicle naszmiewając się serdecznie z tych planów, pisze między innemi: „Nasze wyprawy tak się nareszcie potnóżą, że ani w Anglii ani u cudzoziemców najmnieyszey nie zrobią ciękawości. Są one igraszką Ministrów i ponęta niektórych głodnych liwerantów, chcących zysku, i ludzi spekulantów w domach pospolitych. Prawy brytański patriota, przyiaciel swey oyczyzny, nic więcey sobie potyłu wyprawach nie obiecuje, iak tylko Wstyd! hańbę!”

D O D A T E K
DO
GAZETY POZNANSKIEY

Nr. 28.

z Paryża d. 14. Marca.

Oto jest mowa przez Arcykanclerza Państwa miana na sessyi Senatu.

Mości Panowie!

Statuta, które Wam przynoszę komunikowane przez J. C. K. Mość, powinny dać ruch i ożywić system utworzony przez Senatus-consultum dnia 4. Sierpnia 1806. Opinia powszechna niewaha się bynajmniéj nad jego pożytkami, i gdyby w nim jeszcze zostały jakie wątpliwości stawilibym wam na ich rozwiązanie doświadczenie wieków, i powagę jednego z naszych największych publicystów, który byt i utrzymanie dostojności dziedzicznych, sądził rzeczą w nieiaki sposób, iakoby wchodzącą w istotę monarchii. Pierwszeństwa, iakie to ustanowienie robi, godności, które wyznacza, pamiątki, które zostawia, są żywiołem honoru, będącego zasadą rządu, pod który nas moc charakteru naszego poddała. Wypadało więc koniecznie zapełnić te lukę naszéj organizacyi politycznéj. — Wiecie Mci panowie, że skutek ustanowień na których los Państwa polega, zawisł od zbiegu okoliczności, z których roztropność Prawodawcy korzystać powinna. Wynajdzie on sposoby ożywienia lub przytłumienia w jeniuzie, w postępach, ważności względnie ludu, dla którego robi ustawy. Prawa i wszelkie ustanowienia podobnie iak rośliny potrzebują pewnego gruntu i pory czasu, któryby im się dała zakorzenie. We Francyi szczególniéj, gdzie każda czynność przynosi skutek, gdy tylko iéy sprężyny przez miłość chwały są poruszane; w czasach zwłaszcza płodnych w cuda, o ileż dla późnych

wieków można poświęcić symbolów zdziałanych miłością chwały. Nigdy godności, o które idzie, nie będą miały czystszeźo źródła; wszelkie tytuły będą na przyszłość oznaką wdzięczności publicznej, i tych tylko uzacniać, którzy przez zasługi, poświęcenie się Monarsze i bocyźnie, iuż się uszlachetnili. Europa, ten świadek naszych politycznych konwulsyi, patrzy z podziwieniem na te nowe źródła jeniuzie, który nam podał ten wynalazek, a okryta naszymi laury, z szacunkiem zachowa imiona uswietnione nowym blaskiem łaskawości naszego wspańnialego Monarchy. Wielkie przykłady, wielkie włożą obowiązki na późne pokolenia, a staranność o ich dopełnienie, będzie dla Francyi trwałem źródłem chwały i pomyślności. Te uwagi skłoniły Najiaśniejszego Pana, do położenia konca dalszéj przewłocetaki dobrotczynnego ustanowienia, w którym cała szlachetność i wielkość iego duszy iaśnieją. Statuta, które zaraz usłyszycie, pokazują wyprdkę i rozwiaiają zasadę położoną w Senatus-consultum. Pierwszą pobudką ich rozporządzenia, iest, nadać ustanowieniu temu fundament pożytku i zachowania; zamawiać w koło nich źródła zagłady i za pomocą tych tytułów cesarskich podciąć ostatnie korzenie owego drzewa, które ręka czasu zwała, a które niemogło się odrodzić pod Monarchą tak wielkim przez światło i potęgę. Wszystko, co można było przewidzieć, przewidziano. Nowy rzeczy porządek nie robi żadnych podziałów między obywatelami, ani narusza ustaw równości francuzkiej w obliczu praw; potwierdza ie owszem przez ich złą

eżenie z moralnością i prowadzenie opinii, zwykły się często obłąkiwać dla braku zakresów ustanowionych na pobudzcę honoru. Pole zawsze otwarte cnocie i talentom pożytecznym. Korzyści iakie przyznaje doświadczonej zasłudze, nie tylko że nie będą przeszkodą nieznanym dotąd, ale przeciwnie będą celem nadziei podsycanej od chlubnego i sprawiedliwego ubiegania się. Pierwszy statut wyszczególnia tytuły służące wielkim Dignitaratwom Państwa, i pierwszostkom zgromadzeń politycznych, przez co ustala drugie i powiększa ich powagę. Tym sposobem Zgromadzenia Wybiercze Departamentowe nabywają więcej stałości i ważności przez honory przyznane ich naczelnikom, a do których i ich członki dostąpić mogą. Dekret więc ten zapewnia otrzymującym pierwsze świadectwo ukontentowania Monarchy, moc przelania go; upoważnia Ministrów religii do przenoszenia tego tytułu, który inni zostawiają swym potomkom, na jednego z krewnych; tym sposobem gatunek ten adopcyi wzmocni bardziej związki, które duchowieństwo z wielką familią Państwa łączyć powinny. — Legia honorowa niemogła być obcą przysposobiającemu się uporządkowaniu. Szczególne iey ustawy są pierwszym stopniem do tey świetney hierarchii. Tytuł iey oddawna poważany, zdaje się dziś nabywać nowej godności, stając się chwalebny m dziedzictwem potomkom, ubiegającym się do iey rozszerzenia i uświetnienia. — Drugi Statut ustanawia to, co się tycze utworzenia i zachowania maioratu, czyli dóbr przeznaczonych na uposażenie tytułów. Dobra te niemogą się nigdy zmniejszyć w swojej istotney wartości, ani, jeżeli byż może, w intracie, lub byż zamienione. Gdyby słuszne przyczyny zniewalały do ich zamiany, ta niemoże się pozwolić tylko z warunkiem za dobra równey wartości. Cała ta rostopna ostrożność i przezorność, oddane są radzie przeznaczoney do objaśnienia wi-

doków N. Pana, dążących do zachowania familii i ustanowienia maioratów; gatunek zaś pierwszej krytyki, dowiedzie wszystkim członkom społeczności, że tylko życie porządne i uczciwe prowadzi talenta i zasługę do zamierzonego im celu. — Zobaczycie Mci Państwo w zbliżeniu tych dwóch wyroków, duch ieniuszu utwierdzającego ię, przez uporządkowanie wszystkich części dzieła swego. Senat przyimie z zapalem głębokie sposoby dążące do ustalenia tey nowej dynastyi, poświęconey tyle uszanowaniem świata, ile miłością wszystkich Francuzów; dozna on nadewszystko czucia dążącego do zapewnienia przyszłości, i stowarzyszenia chwały francuzów z własną ich nieśmiertelnością. —

Po ukończeniu tey mowy, Arcykanclerz Państwa oddał dwa statuta zgromadzeniu, które po przeczytaniu, w księgi zostały wciągnięte. Po czem adres podziękowania J.C. K. Mości uchwalono. —

z Paryża d. 21. Marca.

O wyieździe Monarchy naszego wcale już powątpiewać niemożna. Większa część iego świty wyiechala już naprzód do Bordeaux, gdzie na przybycie N. Pana czekać będzie. Także znaczna część gwardyi Cesarzowskiej w rozmaitych oddziałach tamże poszła. Dorozumiewają się tu powszechnie, iż Minister Zewnętrznych Interessów, Xiążę Neuchatel, i wielu znaydujących się tu teraz Marszałków J.C. Mci towarzyszyć będzie. Nasi obcy zimowi goście zaczynają się powoli rozjeżdżać. Także N. Cesarzowa wybiera się w podróż. Głoszą, iż część piękney pory roku przepędzi na wieyskiem powietrzu i pod niebytność małżonka swego zwiedzi może niektóre kąpiele.

Monitor zawiera co następuje:

z Kopenhagi d. 9. Marca.

„Armia Rossyiska wkroczyła dnia 22. Lutego do Finlandyi. Zniosła wszystkie poczty szwedzkie. Dnia 5. Marca zawitała w Stokolmie wiadomość, iż Moskale ku Abo

ciągną i że tylko 8 dni marszu do tego miejsca mają. Na tę wiadomość zapomniał się Król Szwedzki do tego stopnia, iż JP. Alopeus, Posła Rosyjskiego, aresztować kazał.

„Król Szwedzki kazał zapieczętować wszystkie papiery Poselstwa Rosyjskiego. Takowe zgwałcenie prawa narodów, niechęcią cały świat napełniło. Na coż się uskarża Król Szwedzki? iż mu Rosya wojnę wydała. A wszakże to temu 6 miesięcy, iak mu Rosya oświadczała, iż wszystkie zasady neutralności Północy są zgwałcone i że Imperator przymierza iego z Anglią dłużej znieść nie może. Naturalną więc rzeczą, iż do wojny przyiść musiało.”

„Z drugiej strony wkracza korpus wojska francuzkiego do Zelandyi, i przyporządzone są wszelkie przygotowania na wysłanie tego sprzymierzeńca Anglii, aby w Ameryce rządził. Bez wątpienia Król Angielski na najbliższém posiedzeniu Parlamentu cieszyć się będzie z nowego stopnia potęgi, o którą się dla swego sprzymierzeńca wystarał. Zapewniaią bowiem, iż Anglia Królowi Szwedzkiemu wyspę S. Thomas w nadgodę obiecuie.”

„I tak zacny naród Szwedzki, po zburzeniu handlu swego, wystawiony iest na klęski wewnętrzney wojny. Tu iest miejsce, gdzie powiedzieć można, że Król, uwodzony duchem zawrotu i niebacnością, okropną iest dla narodu chłostą.”

z Kiel d. 28. Marca.

W tey chwili odbiera Królowa nasza przez sztafetę, smutną wiadomość, iż dowodzący naszym liniowym okrętem Xiążę Chrystyan waleczny Kapitan Jessen, który d. 21. t. m. z Helsingör wypłynął, po nadaremney 5. godzinney bitwie w Catsegat z daleko znacznieyszą siłą Angielską, siebie i ludność swą, wierny ślubowi swemu: „umrzeć raczy iak się poddać” z okrętem na powietrze wysadził.

z Helsing d. 3. Marca.

Nieprzyiaciel chciał się przy Helsingfors postawić, lecz dziś został z swey pozycyi ze stratą wypłoszony, część iego w pień wycięta, a reszta uciekła do Sweaborg. Onegday zapadła przy Orimattila i Mörskom znaczna bitwa, którey lubo gwałtowne zimno i głęboki śnieg przeszkodziły, pomyślnie się jednak dla oręża naszego powiodła; zabraliśmy w niey kilka set niewolnika, między którymi iednego Maiora, i trzech oficerów, także 2 armaty. Dla gór i śniegu niemożna ieszcze nic decydującego przedsięwziąć. Lecz im daley się posuniemy, będzie grunt równieyszy, i dla tego przyidzie może pod Tawasthus do stanowiącey bitwy, iezli nieprzyiaciel dostoi. Teraz przestać musimy na samych gonitwach. Skoro nam się uda, odebrać ważną fortecę Sweaborg, natychmiast rozstrzygnięty będzie los Szwedzkiej Finlandyi, gdyż nieprzyiaciel przy naszym hyżém pomykaniu się niema czasu do uorganizowania swey zwołaney milicyi kraiovey. W Helsingfors znaleźliśmy znaczne zapasy zboża, furażu i amunicyi, 25 dział, między którymi było 5 nabitych, i 250 niewolnika.

z Triestu d. 7. Marca.

Angielska eskadra z 11 żagli krąży sobie wciąż po naszym golfie, chwytaiąc wszelkie statki, które się iey nawiną. Widoki handlowe coraz bardziej tu upadaią. Wiele towarów ze wszystkim iuż powychodziło, z innych szczuple tylko ieszcze są zapasy.

z Włoch d. 15. Marca.

Austryacko - Cesarski Posel bawiący dotąd przy bywszym Królu Neapolitańskim w Palermo, przybył wraz z Rosyjskim Konsulem i innymi w Sycylii bawiącymi Rosyiczkami do Civitta - Vecchia, gdyż dwór Palermski wypowiedział wojnę Rosyiemu i kazał zabrać fregatę rosyjską, która stała nakotwicy w iednym porcie Sycylijskim.

z Petersburga d. 14. Lutego.

Hrabia Paweł Strongonoff odebrał dymia-

ya jako Senator. Uchodził on zawsze za sprzyjającego interessom angielskim. Głoszą tu, iż rząd francuzki podał propozycją naszemu względem znacznego zakupu drzewa okrętowego. Ta nowina sprawi zapewne mieszkańcom przyjemne uczucie.

Sławny Jeneral Benigsen nieznayduie się już w Rosyi, ale iak się dorozumiewają, w niższych Niemczech. Jeneralowi Bouxhöwden, który dowodzi naszą armią w Finlandyi, przywrocono znowu urząd ieneralnego Gubernatora w Liwonii, Estonii i Kurlandyi.

Minister marynarki admirał Tchitschagow, powrócił wezoray z Kronstadt, gdzie był dla oglądania flotty i robot marynarskich.

Rozmaite wiadomości.

W Rzymie aresztowano wszystkich Anglików i niektórych Hannowerczyków, którzy jednak zaręczywszy kaucyą, na wolność znowu puszczeni zostali.

Legion Polski, piszą od Menu, maszeruje do Francyi a może wcale do Hiszpanii. Przez Frankfort przeszedł już ieden regiment jazdy i dwa regimenta piechoty z tegoż Legionu.

Z Landammanem Szwaycarskim mają się odbywać ważne negocyacye.

Gwardya W. Xięcia Berg ruszyła z Düseklorff do Hiszpanii.

Bardzo wiele woyska Francuzkiego i Hiszpańskiego ciągnie do Kartageny. Zdaiesię bydz przeznaczone do przeprawy do Afryki.

W Westfalii ustanawiają także wszędzie Sądy Pokoju.

Erfurt zostaje wciąż pod Administracyą Francuzką i los iego nie iest jeszcze zadecydowany.

Pieniądze,

Bożek Angielski.

Każdy się ubiega w tym narodzie, aby coś znaczyć! Niedzieie się to za pomocą nauk, ale raczey za pomocą pieniędzy. Niemasz tam w zwyczaju pytać się na schadzkach, kto

iest ten lub ów? Jakie posiada wiadomości lub przymioty duszy? Czem się zasłużył? ale raczey, co on wart? Wiele ma pieniędzy? Podług summy pierniężney wymierzają się względem niego w obcowaniach. Podług gwichtu złota znayduie dla siebie szacunek. W Anglii nie iest żadnem nieszczęściem ubostwo; owszem uważają ie prawie za zbrodnię; bogactwa nie są dobrami przypadku, ale raczey zasługi i cnoty.

Kto wszystko podług pieniędzy rachuje, kto we wszystkiem, o czem sądzi, patrzy iedyne zysku, który mu przynoszą, ten przywłaszcza sobie sposób myślenia zimny i nieczuły na godność i nieszczęście człowieka. Pieniądze nie służą więcey na zaspokajanie potrzeb ludzkich, na wykonywanie dobrych zamiarów, lecz są celem samego tylko usiłowania. Ugania się każdy za pieniędzmi, bo przy tych znaczy wiele w publiczney opinii, przeważa w kompanii a u Narodu dostępuie honorów i powagi.

Byli niegdyś Anglicysznanownym narodem i ieszcze po dziś dzień iest wielu szacunku godnych mężów; lecz niezmierny handel, który Anglia od lat 15 prowadziła, bardzo zruynował charakter angielski i wartość iego zniżył. Ządza bogactw zaięła miejsce ubiegania się za większemi dobrami; zrodziła chciwość zyskiwania i obudziła ducha spekulacyi spokrewnionego z duchem matactwa. Anglik, chce albo przegarniać w złocie, albo wcale nic niemiec. Łoży wszystko, puszcza wszystko na los, i woli zbankretować, iak trzemać się swego procederu z taką czynnością, któraby go od wszelkiew ostateczności zasłoniła. I dla tego ubostwo w Anglii niezmiernie się zakorzenia, przez co nieieden z największą szkodą w prywatnych i publicznych widokach znaczne bogactwa zbiera. Chciwość pieniędzy rządząca iakim narodem, spycha w grob wszelkie liberalne uczucia i wszelkie dzieła znakomite. Gdyby się Anglia na samym tylko Londynie i niektórych wielkich

miastach handlownych ograniczała, to historia iey byłaby pasmem samych zbytków, mactw, występków i zbrodni. Stenwszystkiem w odległych od wielkich miast okolicach, wi dać ieszcze ducha dawnych Brytów, który na dewszystko uwielbia wolność i przynosi owoc cnoty i nauk, przemysłu i usiłowania.

Rzymianie, mówi pewien Anglik, mieli swiątynie *Funony Monety*, u nas ma każdy swiątynie *Pieniędzy* w zanadrzu, i w prawdzie nie dla tego, aby zgromadzał pieniądze, lecz aby ie znowu tak szybko przetrwonil, iak ie zebrał. Nasza szlachta i t. d. zawsze trwoni i zawsze zaprzatniona; zgromadza pieniądze i przy grach, gonitwach i t. d. utracacie znowu.

W Anglii wszystkiego można się dokupić piędzmi. Pieniędz gładzi zbrodnię zgwalconego małżeństwa; piēniēdz wynadgradza męstwo; rozrzutne trwonienie piēniēdzy wyznacza miejsce w Senacie ludu; za piēniēdze dostępuie się zyskownych urzędów; za piēniēdze kupowano sobie, niedawno ieszcze temu, rangi oficerskie; za piēniēdze można dostać funkcyi kaznodziejskiej po miastach i wsiach. Do każdej prebendy otwarte drzwi bogaczowi; kto bogaty, iest razem i uczony, cnotliwy, mężny, rostropny; przeciwnie ubogiemu brakuie tych wszystkich cnot, gdyż piēniēdzy — czyli przyiaciōł niema. Ale coż to będzie z takiego narodu, u którego piēniēdz iest wszystkim, a który żądza piēniēdzy postawiła nad brzegiem przepaści, od której tylko geniusz i cnota zasłonić mogą?

Anglicy mało lub wcale nieuczuli dotąd okropnych skutków wojny; owazem bogactwa pojedynczych domów powiększały się; ich handel stał się handlem świata; wszystkie niemal kolonialne płody znajdowały się w ich ręku. Mało co więc lub wcale nieobchodziło Anglików, czy się wojna dziś lub za niepewne lata skończy. A iesli też nayniższa klasa ludzi cierpiała, to bogactwa, które ten i ów zgarniał, nadto zaślepiały, aby ktożkolwiek spojrział był okiem litości na oko:

lice, które wojna spustoszyła. Faktorowie piēniēżni i kupcy spekulanci przyczepili się do rządu, a ten zapominał częstokroć, co iest winien szlachetnemu niegdyś ludowi W. Brytanii, sławie swej oyczyzny i wolności Angielskiej.

Według doniesień podróżnych z Szwecyi przybywających, wielkie w tym kraju oburzenie umysłów panuie. Widzieć to można z pewnych pism, które w brew scisłym zakazom, wychodzą. I tak ziawił się między innymi, iak powiadaiają, bardzo uszczypliwy paszkwil pod następującym tytułem: *Czemuż dwaj Szwedzi nie są warci iednego wołu?* Zapytanie to zmierza bardzo na ugode, przez którą Król Gustaw IV. poddanych swych Ministrom Angielskim po 14 funtów szterlingów zaprzedał, gdy tymczasem sami Anglicy za iednego wołu swego po 28 funtów Szterlingów płacić muszą.

O B W I E S Z C Z E N I E.

Prefektura Departamentu Poznańskiego czyni wiadomo iż w dobrach narodowych dwa mosty ieden pod Głuszyną w amcie Poznańskim, drugi w Srodce pod Gieczem, przez entrepryzę wystawione bydź mają. Termina do licytacyi tey są następujące to iest: na dzień 2. 8. i 15. Kwietnia r. b. wzywają się więc wszyscy, ktorzyby tey entrepryzy podiać się chcieli, aby na wyżey oznaczonych terminach przed W. Schoenfeldem Konsyliarzem zawsze o godzinie II. zrana w biorze Prefektury stawili się. O warunkach takowey entrepryzy od rzonego Konsyliarza, dalszą powziąć mogą informacyą. W Poznaniu d. 22. Marca 1808.

O B W I E S Z C Z E N I E.

Odebrawszy od JW. Ministra Skarbu kopią ustawy przez Nayiasnieyszego Pana Naszego względem antycypacyi raty Wrześniowey podymnego w następującym sposobie wydanej:

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu. w pałacu Naszym w Dreźnie d. 11. Marca 1808. FRYDRYK AUGUST, z Bożej Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski etc.

Na przełożenie Rady Stanu pod dniem 27go z. m. w celu ułatwienia środków, opatrzenia miesięm woyska w Xięstwie Naszym Warszawskim konsystuiącego stanowiemy:

aby podatek podymnego na ratę Wrześniową r. t. przypadający, anticipative, w dwóch terminach, iednak nie pędznych, iak najmniej 1go Kwietnia i 1go Maia r. b. w Xięstwie Naszem Warszawskiem podniesionym i do Skarbu odebrany został. — Ze zaś w części Departamentu Bydgoskiego, podatek podymnego nie exystuje, Minister Nasz Skarbu wynaydzie rzetelną proporcją, w iakowey tenże Departament, w miejsce wspomnionego podatku, inny ktorego jest podległy, co do wielości racie Wrześniowey kominowego odpowiadający, w wspomnionych terminach opłacić i złożyć ma.

Dopełnienie niniejszey woli Naszey, Ministrowi Skarbu Xięstwa Naszego Warszawskiego, zalecamy.

(Podp.) FRYDRYK AUGUST.

Przez Króla

(L.S.) Minister Sekretarz Stanu,
Stanisław Breza.

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu,
Stanisław Breza.

(Podp.)

Zgodno z oryginałem:

(Podp.)

Ignacy Sobolewski, S.

Zgodno z oryginałem:

(Podp.)

S. Sokołowski, S. G. S. M.

takową, aby tem pewniey do każdego doszła wiadomości, w gazetach umieścić kazala.

W Poznaniu d. 2. Kwietnia 1808.

Prefektura Departamentu Poznańskiego.

Obwieszczenie. Prefektura departamentu Poznańskiego odebrawszy od JW. Ministra skarbu reskrypt osnowy następującej:

Frydryk August z Bożey łaski Król Saski, Xiąże Warszawski etc. etc. Zalecamy Prefekturze departamentu Poznańskiego, ażeby niezwłocznie piwowarów, gorzalników i rzeźników uwiadomiła, że wydane są rozkazy do kass konsumpcyjnych, ażeby w opłacie czopowego i rzeźniczkowej moneta przyjmowana była, ale w takim sposobie, iak jest dla wszystkich kass zadysonowana, i że ten podatek całkowicie w zdawkowey monecie płaconym być może. Taka jest wola nasza, do ktorey stosować się macie. Dan w Warszawie dnia 25. Marca roku 1808.

(L.S.) T. Dembowski, Minister Skarbu.
S. Sokołowski, Sekretarz Jen.

Końcem stosowania się do niego, do każdego wiadomości podać go nieomieszkuie. W Poznaniu dnia 29. Marca roku 1808.

Obwieszczenie. Prefektura departamentu Poznańskiego dostrzega z nowem nieukontentowa-

niem, iż magazynierowie niektorzy pomimo wyszłych już dawniey zakazow, poważają się, zamiast liwerunku in natura do magazynow wypisanego, przyjmować za poprzednią ugodą pieniądze od tych, ktorzy go dostawie obowiazani, krzywdząc w sposob iak naynieprzyzwoitszy nie tylko magazyn, ale nadto innych obywateli liwerunkowe in natura oddających, już to przez uszczuplenie racyow osobom, kterym się należą, już przez oszukiwanie w mierze obywateli in natura liwerujących, dla zyskania superaty, ile na zastąpienie liwerunku pieniędzmi zaspokoionego potrzebney być widzą, a nie mogąc na nieład i bez prawnia podobne dłużey obojętnem spoglądać okiem i puszczać bezkarnie frymarczeń w sposob tak chwiebny majątkami obywatelskimi, postanowiła i postanawia co następuje: — Skoro który magazynier pod iakimkolwiek bądź pozorem odważy się, przyjąć od kogożkolwiek pieniądze zamiast liwerunku, takowy procz kassacyi bezzwłoczney, karze trzech miesięcznego aresztu na froncie teyszym iako defraudant magazynu podpadać będzie. — Obywatel zaś lub gmina, ktoby przez ofiarowanie pieniędzy pierwszym do skrzywdzenia magazynu była powodem, obowiazaną będzie, przystawić potroyną ilość tego, ile wynosi liwerunek, o który się z magazynierem na pieniądze ugodziła. W Poznaniu dnia 28. Marca 1808.

Obwieszczenie. Zaciętość uporna rzeźników tuteyszych kładzie tamę wszystkim Prefektury usiłowaniam, aby cena mięsa tak wysoka przechodząca wszystkie inne po miastach całego departamentu przez nich zmniejszoną została. To położenie rzeczy nie dozwała dłużey aby publiczność temu uciążącemu monopolu ulegała, owszem nową powinność starania o zaradzenie tey doli, na Administracyą wkłada; osądziła tym końcem Prefektura za srodek dogodny, wezwać niniejszem wszystkich gdzieżkolwiek na rzeź białych, aby codziennie na wolnicę do miasta na sprzedaż z dobrem przybywali mięsem, iakiego tylko gatunku im się podoba, — zabezpieczając, iż wolnymi od opłaty będą wszelkiey, i zwykłe im zarzekając bezpieczeństwo i porękę. W Poznaniu dnia 30go Marca 1808.

Prefektura Departamentu Poznańskiego.

Doniesienie o sztuce wyzwoloney.

JP. Melchior Trümpy z Szwajcaryi ma honor doniesić Przezacney Szlachcie i Szanowney Publicznosci, iako przybył tu z anatomiezny preparatem woskowym, reprezentującym figurę niewieścią, i przez krotki czas tu zabawi. Preparat ten sztucznie wypracowany według zdania wszy-

stkich anatomikow i artystow, którzy go dotąd widzieli, jest owocem kilkoletniej pracy, sławnego Sussini, pierwszego tego rodzaju artysty Galeryi Krolewskiej w Florencyi. — Powierzchność wskazuje dobrze ukształconą niewieścią figurę, z skłonioną od niechcenia głową, przystoynie na krzyż założonymi, cienkim odzieniem okrytymi nogami, i czerstwego koloru, co przy spojzeniu wszelką myśl, trupa przed sobą widzieć, uchyla. Między pierś i żywot zupełnie rozebrać można, tak że wszystkie części począwszy od muskuł podskorą bezpośrednio będących, aż do grzbietu, w naturalnym ich położeniu i kolorze widzieć można. — Miejsce reprezentacyi jest w Hotel de Saxe; parterre. Resztę doniosą afisze.

Doniesienie. Losow pierwszej klasy Lotteryi Klassycznej Lipskiej można dostać u

Fryderyka Krause.

Do zadzierzawienia. Wśes Ostrow do zadzierzawienia z przyległościami do miasta Kalisza dzielnicznie należąca 3 mile od tegoż sytowana, 1 mile od Grabowa nad rzekę Prośną przy łąkach boru, Pastwach obszernych, w grątach dobrych, tudzież propinacya wsi Dobrcza, także do Kalisza należącey z zabudowaniem dworskim, ogrodem Morgow 5, przętow 151, grātu dobrego 99½ morgow wynoszącym cwiertć mili od miasta. Także Brukowe i Mostowe w mieście Kaliszu per plus offerentiam praevia approbatione P. S. Prefektury, wśes Ostrow i propinacya wsi Dobrcza na lat 6 następnie posobie idących, to jest: od 24. Czerwca r. b. aż do tegoż dnia 1814, Brukowe zaś od 24. Czerwca r. b. aż do tegoż dnia 1811 wypuszczone zostaną. Do tej Licytacyi wyznaczone terminy nie jak pod Nr. 24. Gazety Poznańskiej nadmieniono, na 5. Kwietnia, 3. Maia, 7. Czerwca, lecz 1) na d. 7. Kwietnia, 2) na d. 21. Kwietnia, 3ci i ostatni na d. 4. Maia wyznaczone, która to licytacya w Izbie Sessjonalney Magistratu o godzinie 9tej zrana zaczynać się będzie. O ustanowionych warunkach i anszlagach w Sekretaryacie Magistr. w każdym czasie zainformować się można. Wzywają się przeto do takowego zadzierzawienia, o chotę mający z zapewnieniem, iż większą ilość ofiarujący pierzeństwo otrzyma. W Kaliszu dnia 12. Marca roku 1808.

Magistrat.

Do zadzierzawienia. Podaje się do publiczney wiadomości, iż role na Szrodce dawniej burmistrzowskie i pisarskie łąką 40 morgow, 154 przętow w sobie zawierające miary magdeburgskiej więcejdajacemu w dzierzwę roczną wypuszczone będą. Termin do licytacyi naznacza się na ratu-

szu Poznańskim w dniach 11 13. i 15 Kwietnia o godzinie 10 zrana przed Szlachečnym Jankowskim Radcą Deputowanym, których terminow życzący sobie dzierzawy, dopilnuie, a o punktach do kontraktu na terminie zainformować się może. W Poznaniu dnia 26. Marca 1808.

Magistrat miasta Poznania.

Do zadzierzawienia. Następujące pertinencye kameralne, jako to: 1) iarmarczne z 9 iarmarkow w roku; 2) izba i sklep pod ratuszem z prawem sytkowania trunki, każdego gatunku; 3) kawałek roli pod młynem Kuraczem i 4) połowanie na mieyskich polach i chrustach, mają na nowo bydź puszczone więcejdajacemu na 3 lata w dzierzwę. Wyznaczają się tym końcem terminana do licytacyi na dzień 30. t. m., 6go i peremtoryczny na dzień 13. Kwietnia c. każdego razu przed południem od godziny 9 do 1 i wzywają się wszysey do zadzierzawienia ochotę mający, aby stanąwszy w wspomnianych terminach w Izbie Sessjonalney naszej, podania swoje uczynili, i dalsze zapisanie i kontraktowanie oczekiwali. W Pobjedziskach d. 18. Marca 1808.

Magistrat.

Do zadzierzawienia. Gdy przy ostatniej licytacyi dzierzawy wsiow gornej i dolnej do miasta Wschowy należących z przyczyny odstręczających i niedokładnie ułożonych kondycyow dzierzawy, nie znalazł się dzierzawca, któryby przyzwoitą ofiarował dzierzwę; przeto wśes takowe z zlecenia Prześwietney Prefektury Departamentu Poznańskiego przez niżej wyrażonego na dzień 28. Kwietnia r. b. najwięcej ofiarującemu w 3 lub 6 letnią dzierzwę przez licytacyą wypuszczone bydź mają. O kondycyach i anszlagu w kancelaryi urzędu Ziemiańskiego każdy dowiedzieć się może.

W Bielewie dnia 27. Marca 1808.

Konsyliarz Ziemianski Powiatow
Kościańskiego i Wschowskiego
Potworowski.

Do zadzierzawienia. Amt Podstolice własność W. Jenerała Lariboisierre, leżący 2 mile za Rogąźnem, mila od Margonina, i mila od Chodzieży w niegdyś Zachodnich-Prussach złożony z iednego miasta i 10 wsiow, jest do puszczania na 3 lat w dzierzwę, pod warunkami bardzo zyskowymi; roczna tylko płaci się arenda prenumerando; termin licytacyi jest 25. Kwietnia 1808, w Podstolicach bliższą informacyą udzieli Henrian kapitan artilleryi, kawaler legii honorowey, plenipotent ieneralny tam mieszkający.

Do zadzierzawienia. W wsi Głowny blisko Poznania leżącey jest młyn wodny o dwóch gan-kach na wierzch wodą idących, z rolami, łąkami,

ogrodami i pastwiskami do zadzierzawienia w 3 letnią z wolney ręki dzierzawę; o kondycjach w tymże młynie u właściciela, każdego czasu można się dowiedzieć.

Do zadzierzawienia. Wieś Dulsk, Dziennice, wiedzonym ograniczeniu będące, w Departamencie Bydgoskim w powiecie Inowrocławskim leżące, należące do JW. Kościelskiego, z gruntami żyznymi obszernymi, z łąkami od inszych dobr pogranicznych do klucza Szarleyskiego należących w przyzwoitej potrzebie przyłączonemi; z pastwiskami na boru Niemoiewskim pozwolonemi; iako też i opalem w potrzebnej ilości na tymże boru wyznaczonym są do puszczenia w trzyletnią dzierzawę, każda wieś z osobna, lub wszystkie ogołem iak się podoba. Życzący sobie wziąć te wspomniane dobra w dzierzawę; raczą przybyć do Szarleia, a tam przez Kommissarza Schreiber kondycje dzierzawy będą podane. Co się tyczy dawania furazów, iczeliby dłużey miały bydz kontynuowane, oddzielna umowa może bydz zrobiona. Kontrakty zaś dzierzawne z samym tylko pryncypałem robione, i przez tegoż podpisane, walor swoy mieć mogą.

Aukcja. W Czwaitek d. 7. t. m. przed południem o 9rey godzinie w kamienicy Jmć Pana Obsta na nowem mieście pod Nr. 229. różne meble, domowe i kuchenne sprzęty, porcelana i fiansanse; za gotowe pieniądze w grubey monecie nawięceydaiącemu publicznie przedawac się będą. W Poznaniu dnia 5. Kwietnia 1808.

Do przedania. W Skorzewie pod Poznaniem znajduie się do przedania z wolney ręki za gotowe pieniądze w grubey monecie wołów do roboty zdatnych 30, i krow polskich dobrze wyzimowanych 30. Ktoby sobie życzył nabydz ma się udać na miejsce do Skorzewa, a tam od właściciela o cenie uwiadomionym zostanie.

Patent Subhastycy. Grunta mieyskie w mieście Gonsawie w powiecie Inowrocławskim pod Nr. 28 tabelli serwisu i praestacyney Amtowskiej znajdujące się mieszczanom i piekarzom Jan Schwannom małżeństwu należące, z iednego domu, z iedney stodoły i z 28 morgow 5 rębów kwadratowych się składające, których taxa końcem subhastacyi już w roku 1805 napisana, wynosi summe 1418. talarow 84 groszy 11½ fenigow pruskich i ktorą taxę każdego czasu w registraturze sądowey Gonsawskiej dokładniej przegiądać można, dla długow publicznie nawięcey ofiaruiącemu za wypłaceniem zaraz gotowych pieniędzy w następujących terminach to iest: na dzień 29. Marca, na dzień 27. Kwietnia na dzień 27. Maia r. b. każdego

dnia o 10. godzinie przed południem (z ktorym trzeci oraz i ostatnim będzie) na Izbie Sąd w y w Gonsawie sprzedac się mają, i ci, ktorzy ocnotę do teyże licytacyi mają i zdadni do nabycia takowych gruntow i w stanie są wyliczenia natychmiast gotowych pieniędzy, rekwiruią się ninijszem uwiadomieniem, aby w dniach wyrażonych na miejscu i w czasie wymienionym licznie stanęli, cenę swoią ogłosili, i za wypłaceniem zaraz gotowych pieniędzy się spodziewali, że też grunta temu, ktory nawięcey dawać będzie, przyśądzone zostaną, gdyż po ostatnim ukończonym terminie żaden wzgląd na więcey dawanie mieć się nie może. Oraz odezwę swoią wszyscy ci, ktorzy do wzwyżwspomnionych gruntow nieiakię pretensye mieć mniemają, onęz nawięcey w ostatnim terminie podali, inaczey zaś niech będą przekonani, iż też pretensye na zawsze utracą i im wieczne milczenie nakazane będzie. Dan w Strzelnie dnia 8. Lutego 1808.

JK. Xciey Mści Sąd Mieysko Ziemski Gonsawski.
Do przedania. JP. Müller Doktor i na nowo w Krolewcu w Prusach placowany Konsyl. Medycynalny ma intencyą sprzedac swoy w mieście Włocławku pod Nr. 149½ sytuowany, na iedno piętro z 6 pokojami, 6 schowaniami; kuchnią i piwnicą, masyw nowowubudowany dom, wraz z należącym do niego doskonale założonym ogrodem trzymającym w kwadrat po 80 łokci, stajniami i studnią albo z wolney ręki, albo publicznie na dniu 15. Kwietnia r. b. o 10 godzinie przed południem, nawięceydaiącemu za natychmiast nastąpić mianą zapłatą w grubey pruskiej monecie kurant zwaney, mający chęć kupienia onego zechcał się zatym w wzmiankowanym domu P. Müllera zgłosić.

Zginiona sztafeta. W noey z 30. na 31. Marca c. zginęła pocztylionowi Kostrzyńskiemu między Poznaniem i Kostrzynem sztafeta z paczką papierow, d. 28. p. m. z Warszawy do Poznania wyprawiona. Ktoby ją znalazł i na pocztamt tutejszy oddał, odbierze przyzwoitą nadgrode. W Poznaniu d. 4. Kwietnia 1808.

Pocztamt Centralny.

Zginiony pies. Chareica biała po prawym boku mająca dwie łatki szare iedne większą drugą mnieyszą i także na czole szare rozdwoione łatke uszy popielate zginęła [w Woli pod Słupcą dnia 26. Marca; ta chareica iest w trzecim roku wabi się Dyanna. Kto ją znajdzie i doniesie o niey do W. Pana Białobłockiego do Woli pod Słupcą pewny bydz może nadgrody przyzwoitey i powrocenia kosztow.